

OSZK – TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAK(OK), 2014

15 éve indult útjára, s azóta évről évre sikeresen zajlik az OSZK évente két panelban, több szekcióban megrendezésre kerülő Tudományos Ülésszaka. 2000 óta a konferenciák következetesen számot kívántak adni az intézményben folyó tudományos kutatások eredményeiről, s ezek legjavát az utóbbi 5 évben sikerült kötetyszerűen is megjelentetni a *Bibliotheca Scientiae et Artis* sorozatunkban, melyet a Gondolat kiadóval közösen gondoz az OSZK. Az egyes konferenciákra minden esetben rangos plenáris vendégelőadókat is meghívunk, hiszen a korszerűség tudományközi kihívásaira éppúgy hangsúlyt kívánunk fektetni, mint az akadémiai és egyetemi szféra jeleivel való együttműködésekre, együttgondolkodásra.

Tér(v)iszonyok, tér-kép(zet)ek

Az Országos Széchényi Könyvtár 2014. január 27-én rendezett éves Tudományos Ülésszaka a 'tér' és a 'hely' témáját járta körül elsősorban az OSZK gyűjteményeiben őrzött anyagok vizsgálata és az intézményi kutatási irányok tükrében. A konferencia kérdésfelvetését az indokolta, hogy az utóbbi évtizedekben a magyar tudományos élet élénk érdeklődést mutat a térelmélet különféle interdiszciplináris irányzatai iránt, amelyek a művészettörténet, az irodalomtudomány, a színháztudomány, a pszichológia, illetve az építészet és a városkutatás területén is sokrétű megközelítési szempontokat eredményeznek.

A januári Tudományos Ülésszak ennek megfelelően több irányból közelítette meg a tér problematikáját, hangsúlyosan azonban a művészeti, kulturális és irodalmi terek, helyek, illetve ezek műalkotásbeli megjelenését, megjelenítését vizsgálták a résztvevők. A konferencián egyaránt helyet kaptak fiktív vagy valóságos helyszínekhez, földrajzi területekhez, városokhoz, utcákhoz, (mentális) térképekhez, intézményekhez mint helyekhez kapcsolódó előadások, illetve olyan, az irodalomtudományos diskurzus térelméleti belátásait mozgósító műelemzések, amelyek egyes alkotások értelmezéséhez a tér és a hely szempontjából közelítettek.

Az első szekció [*Tér(v)iszonyok és irodalom*], a tudományos tanácskozás programját is tükrözve, a „téri fordulat” teoretikus eredményeit, szempontjait alkalmazta egy-egy szerző vagy irodalmi műalkotás esetében, elsősorban a zárt terek, a városi tér, az utazás, térbeli elmozdulás, a táj mint térkompozíció motívumait, komponenseit vizsgálva. A szekciót meghívott plenáris előadónk, Faragó Kornélia, az Újvidéki Egyetem oktatójának előadása nyitotta, amely az időbeli tapasztalatokkal szemben a térgondolkodás meghatározó dominanciáját emelte ki. A György Péter vendégelőadásával kezdődő második szekció [*Tárguló tér-kép(zet)ek*] interdiszciplináris, geokulturális kontextusokban vizsgálta a teret a különböző művészeti ágak, tudományterületek témái kapcsán. A könyvtár(tudomány), könyvkiadás, történelmi reprezentáció, kisgrafika, digitális térképészet, zene- és színháztudomány egyes területeit tárgyaló előadások a térelméletek és térpoétikai megközelítések jelenkori gondolkodásban betöltött kiemelkedő szerepét és érvényességét hangsúlyozták.

Az év eleji első Ülésszak, tudományos konferencia sikere nagyban köszönhető az egységes és együttgondolkodásra ösztönző tematikának: előadók, előadástémák, problémafelvetések és válaszok folyamatosan, olykor bravúrosan reflektáltak egymásra, kiegészítettek és érlelően folytatták egymást.

Visy Beatrix – Bíró Csilla

visy.beatrix@at.oszk.hu – scylla@at.oszk.hu

Interpretációk interpretációja.

Tudós bibliothecariusok, tudós elődök

Az Országos Széchényi Könyvtár 2014. november 24-én rendezte meg a 2014/15-ös akadémiai évben esedékes Tudományos Ülésszakát, ezúttal az MTA által koordinált, *A Magyar Tudomány Ünnepe* című rendezvénysorozat részeként. A konferencia ezúttal is egy szűkebb tematika köré szerveződött, a források-

Részlet a novemberi konferenciáról

ra, illetőleg az azokkal végzett, elsődleges feldolgozói (könyvtárosi) munkára épülő, abból fakadó interpretációkat, interpretáció-láncolatokat kívánta megvizsgálni.

A konferencia sikerét, a nagyfokú házon belüli és kívüli érdeklődést nem utolsó sorban az okozta, hogy a nevezett kérdésselvetés alapvető és örök érvényű a közgyűjtemények szakemberei és a forrásokkal közvetlenül dolgozó kutatók számára. Nagy örömmre adott okot, hogy előadóink bemutatott esettanulmányaikat jórészt az OSZK anyagából vették, még hozzá a gyűjtött korszakok teljes spektrumából, a középkortól kezdődően a legújabb időkig. A konferencia igazi különlegességeként a résztvevők eredetiben megtekinthették a 16. század elejéről származó Lossai kódexet, amelyet Boreczky Anna tárgyalt előadásában.

A konferenciát meghívott előadónk, Szentmártoni Szabó Géza irodalomtörténész plenáris előadása nyitotta meg, melynek során iskolapéldáját kaphattuk a különféle módszerekkel végzett forrásidentifikációnak

Szentmártoni Szabó Géza a legutóbbi években tett Janus Pannonius-felfedezései kapcsán. A délutáni ülészak meghívott előadója Szilágyi Márton irodalomtörténész volt, aki a Kazinczy-hagyatékon mutatta be rendkívül szemléletesen a rendezésből fakadó interpretáció(k) problematikáját.

A konferencia előadásainak írott, szerkesztett változatát – a korábbi évekhez hasonlóan – az OSZK és a Gondolat Kiadó közös sorozatának következő, immáron 7. kötete tartalmazza majd. A sorozat utóbbi három kötetét a konferencia záró eseményeként mutatta be Buda Attila irodalomtörténész. A kimagasló színvonalú Ülészak sikeresen és koherens módon teljesítette a kitűzött célt, plasztikus, sokoldalú képet alkotva a források és interpretációk kapcsolatának korszakoktól független kérdésfeltevéséről.

Zsupán Edina
zsupan.edina.at.oszk.hu